

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

-

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seurantaa koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

On huomioitu riittävän selkeästi. Ei muutosehdotuksia.

Ehdotetut muutokset eivät tuo muutoksia työttömille tarjottaviin palveluihin eikä muuta asiakasprosessia koskevaa säätelyä. Kunta voisi myös jatkossa halutessaan tarjota palveluja (muuta kuin sote-palveluja) TYPin asiakkaille, esim. työvalmennus, liikuntaneuvonta tms. (4 §).

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

Lakiesityksessä esitetään toimipisteiden määrästä, että ”vähintään yksi yhteinen toimipiste kullakin monialaisen yhteispalvelun johtoryhmään kuuluvien kuntien muodostamalla alueella.” Toimipisteiden määrän määrittelyssä tulisi huomioida palvelujen asiakaslähtöisyys ja hyvinvointialueen palvelujen maantieteellinen saavutettavuus lähipalveluna. Tämä tulisi määritellä lakitekstissä.

On hyvä asia, että TE2024- uudistus huomioiden kunnilla säilyy edelleen rooli TYP-toiminnassa. Kunnat nimeäisivät edelleen henkilöt, jotka johtavat monialaisen yhteispalvelun järjestämistä.

Kuntien rooli lakiesityksen perusteella yhteispalvelussa jää ohueksi huolimatta oikeudesta nimetä henkilöt, jotka johtavat monialaisen yhteispalvelun järjestämistä.

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

Etelä-Karjalan työllisyyden monialainen yhteispalvelu TYP on toiminut lainsäädännön edellyttämää toimintamallia laajempina jo vuodesta 2017. Etelä-Karjalassa on käytössä yhden asiakasvastuutahon malli, jossa keskitetysti hoidetaan lakisääteisen monialaisen yhteispalvelun ja TE-toimiston yksilöllisen tuetun työllistämisen palvelulinjan (nk. 3. palvelulinja) asiakkaat. Jatkossa pidämme tärkeänä, että lainsäädäntö mahdollistaa laajan eri toimijoiden yhteistyön.

On perusteltua, että hyvinvointialueista tulee Te-toimiston ja Kelan rinnalle monialaisen yhteispalvelun toimijoita, kun järjestämisvastuu sote-palveluista siirtyy hyvinvointialueelle. Ko. kohderyhmän asiakkaat tarvitsevat työllistymisensä tueksi sosiaali- ja/tai terveyspalveluita. Kuntien kannalta ongelmallista on, että niillä on edelleen vuosien 2023 ja 2024 aikana vahva rahoitusvastuu työmarkkinatuesta, mutta käytännössä hyvin pieni mahdollisuus vaikuttaa työttömien työnhakijoiden palveluihin, kun järjestämisvastuu sote-palveluista siirtyy hyvinvointialueelle ja järjestämisvastuu työvoima- ja yrityspalveluista on edelleen TE-toimistoilla.

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

On tärkeää, että se taho, joka kustannuksista vastaa, myös pystyy hakemaan korvaukset kustannuksista suoraan. Hyvinvointialueen mahdollisuus hakea itsenäisesti korvauksia on perusteltu.

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §) vastuujako on perusteltu. Hyvinvointialue on oikea toimija perustamaan ja vastaamaan pienryhmäkotien toiminnasta. On kuitenkin huomioitava, että hyvinvointialueen tulee neuvotella ennen mahdollista perustamispäätöstä kuntien kanssa, sillä kunnat vastaavat mm. varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta. Laissa tulee selkeästi velvoittaa hyvinvointialuetta yhteistyöhön kuntien kanssa pienryhmäkotien perustamisessa hyvissä ajoin ennen toiminnan käynnistymistä.

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

Ei muutosehdotuksia.

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

Sarlomo Sirkku
Imatran kaupunki - Konsernipalvelut